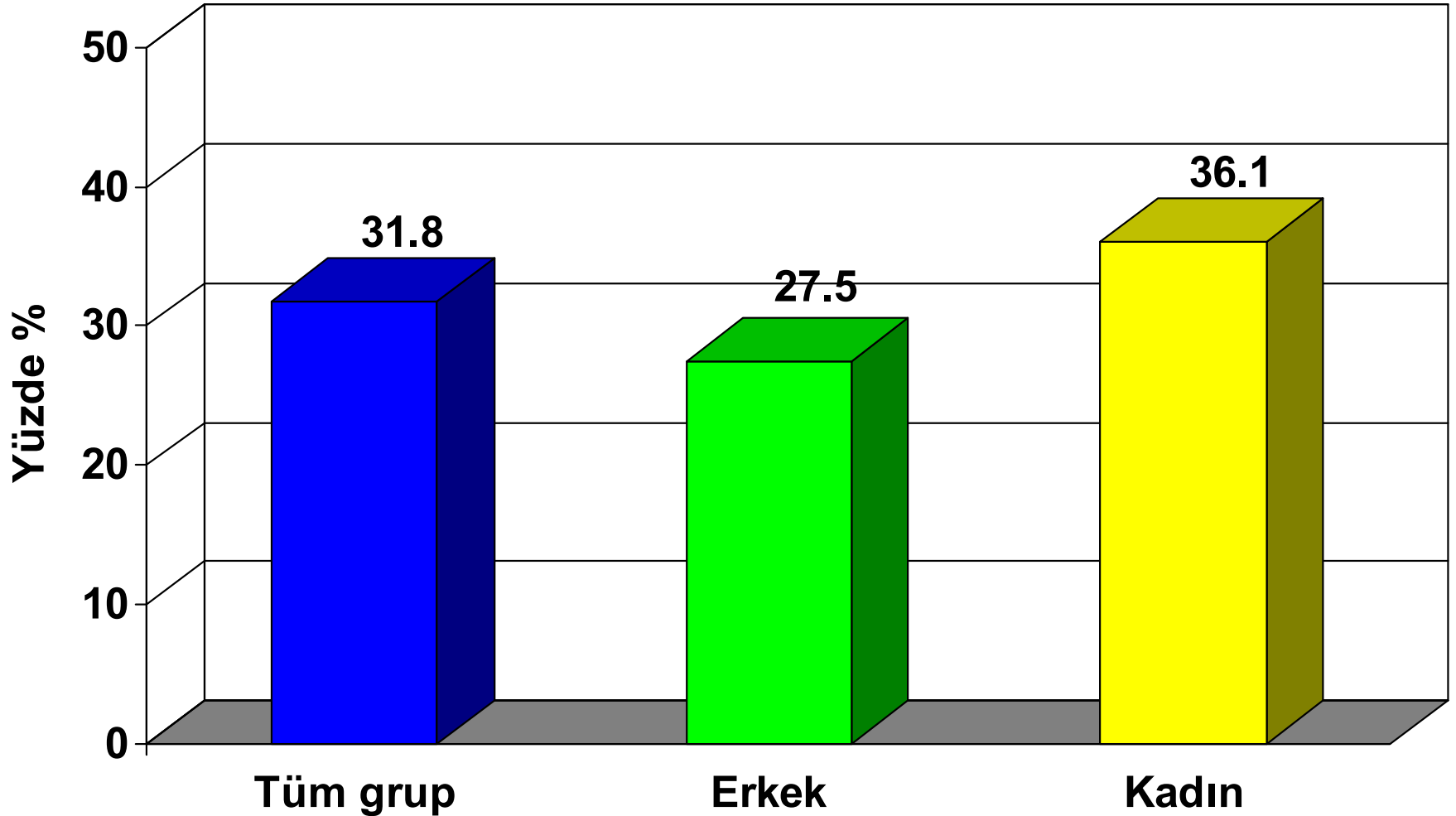

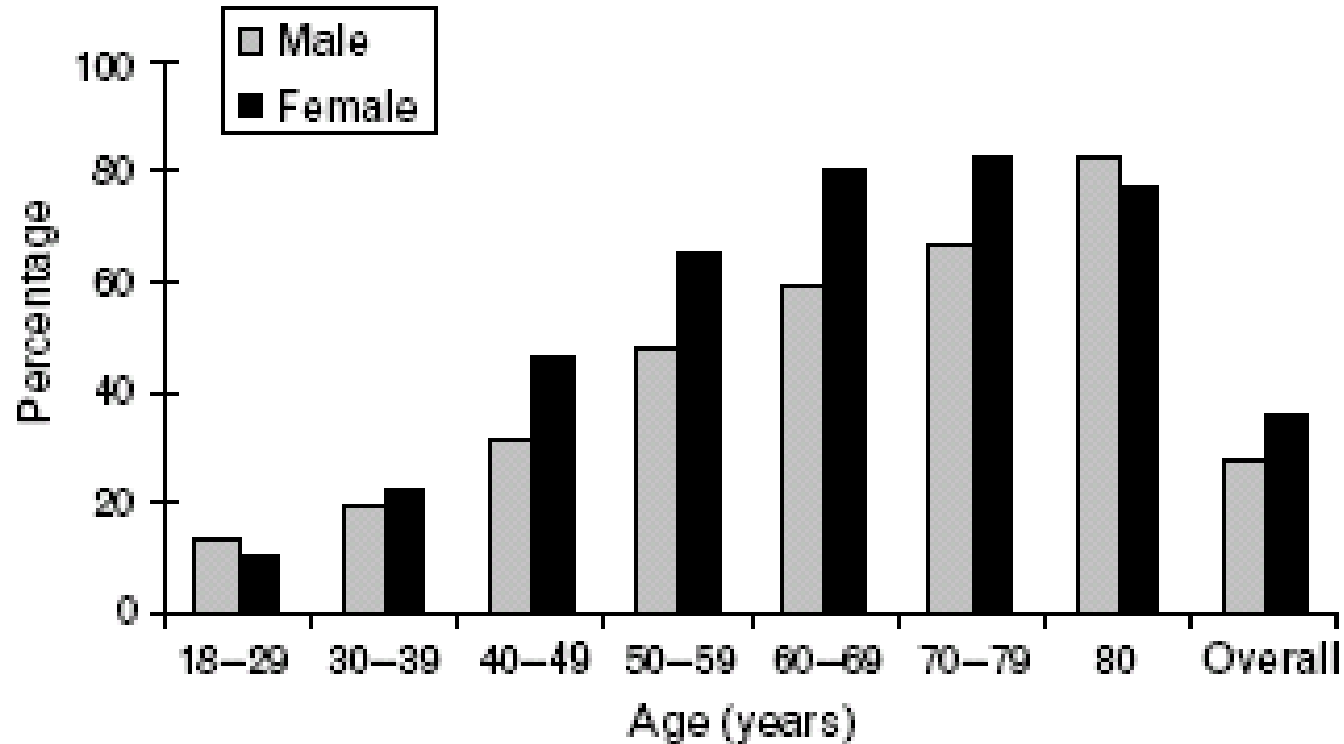
**BİRİNCİ BASAMAKTA
HİPERTANSİF HASTA
DEĞERLENDİRMESİ NASIL
OLMALI?**

Dr. Kübra KAYNAR

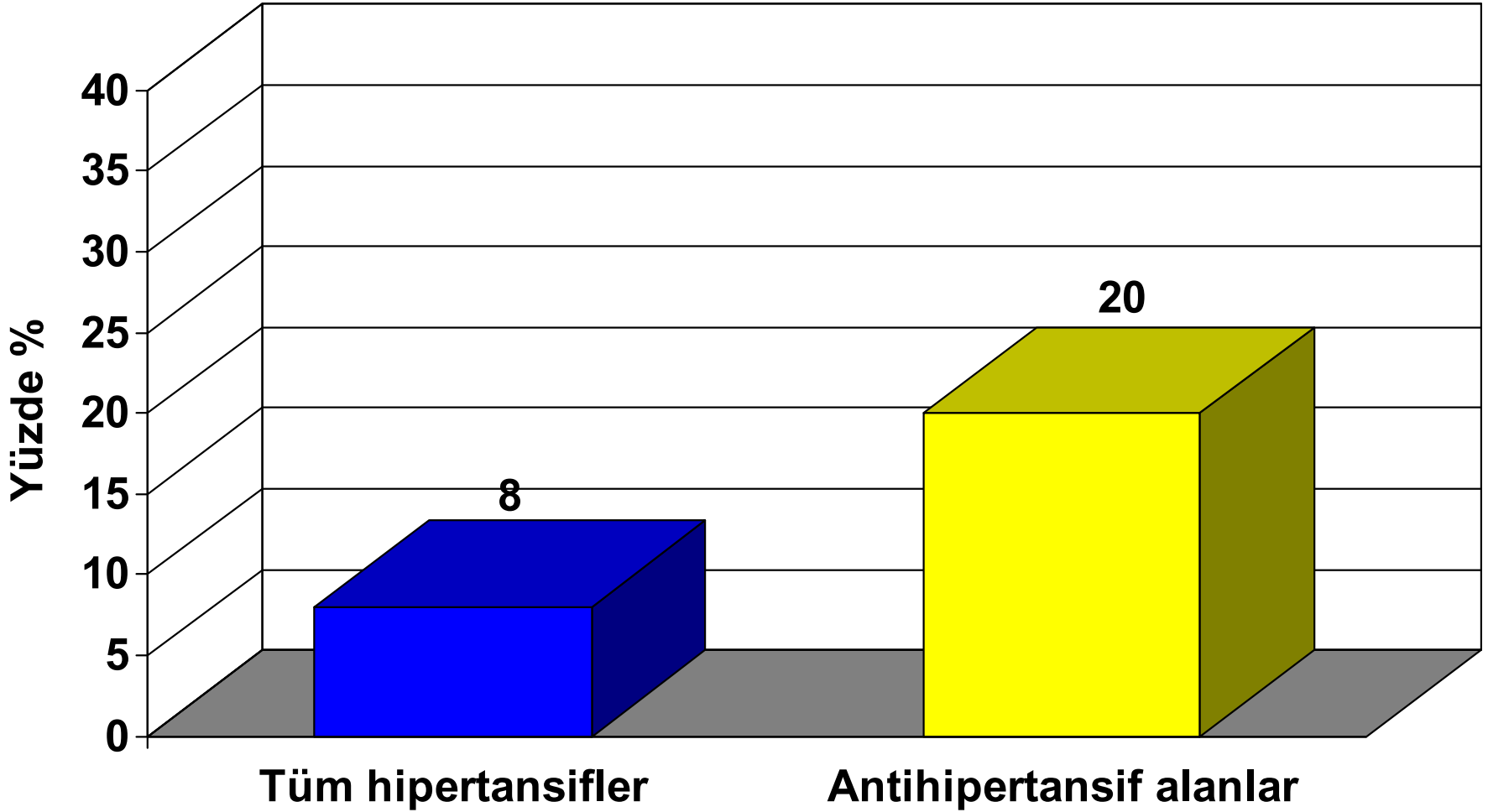
Hipertansiyon Prevalansı

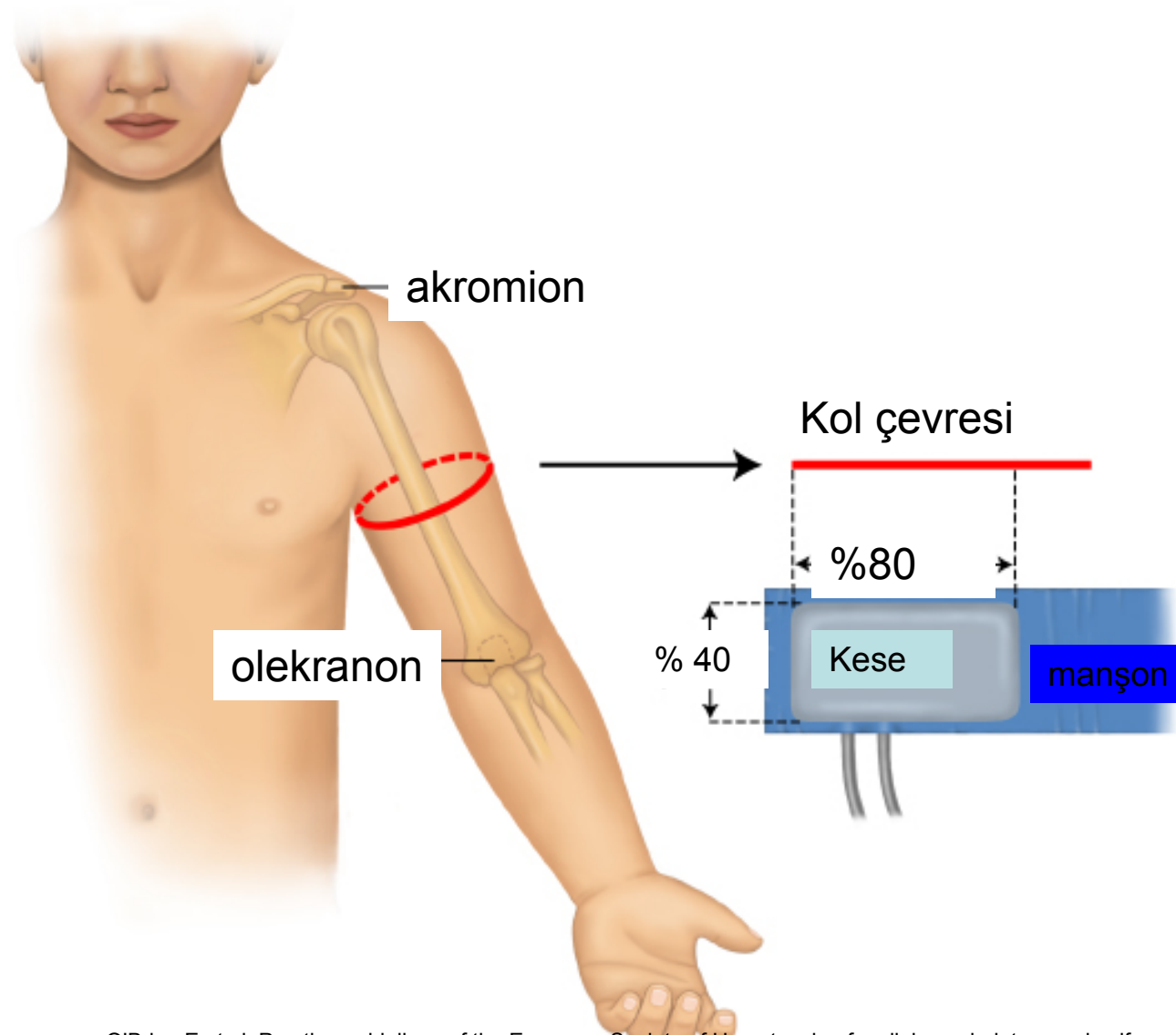
Yaş Gruplarında Hipertansiyon Prevalansı

Kontrol Altında Hipertansiyon

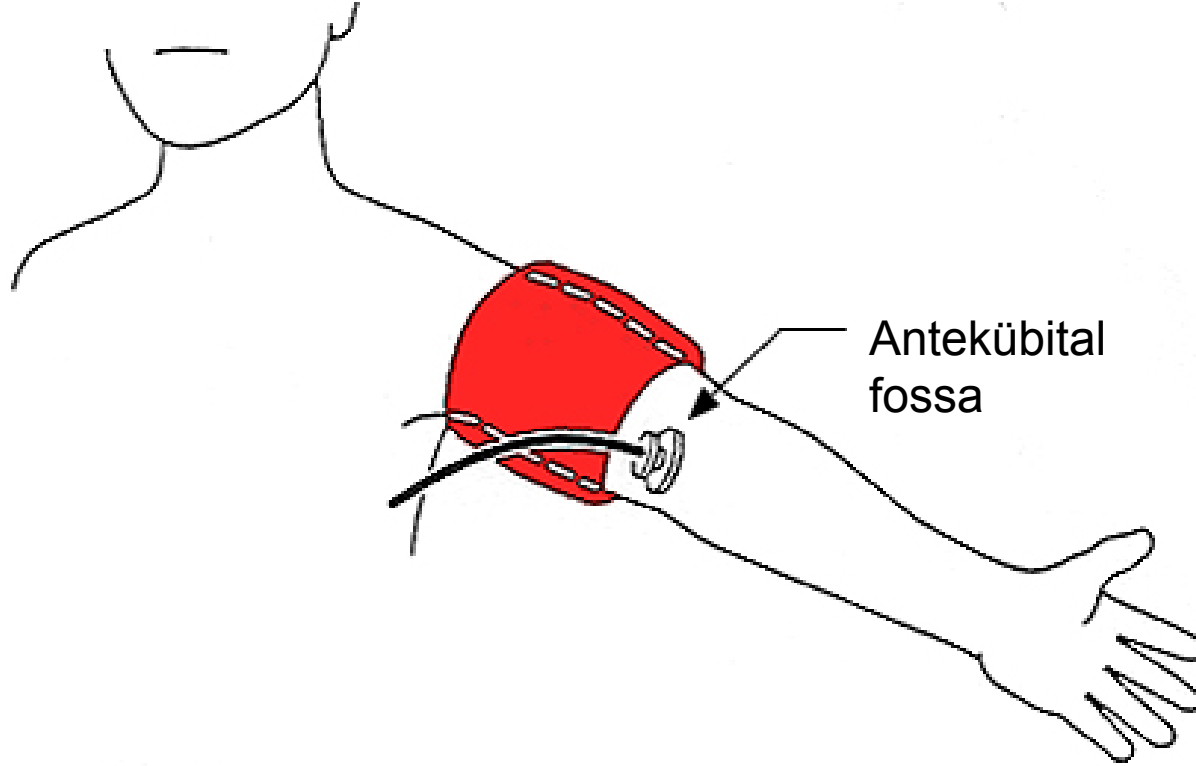
Her Hasta İçin Doğru Manşon Seçimi

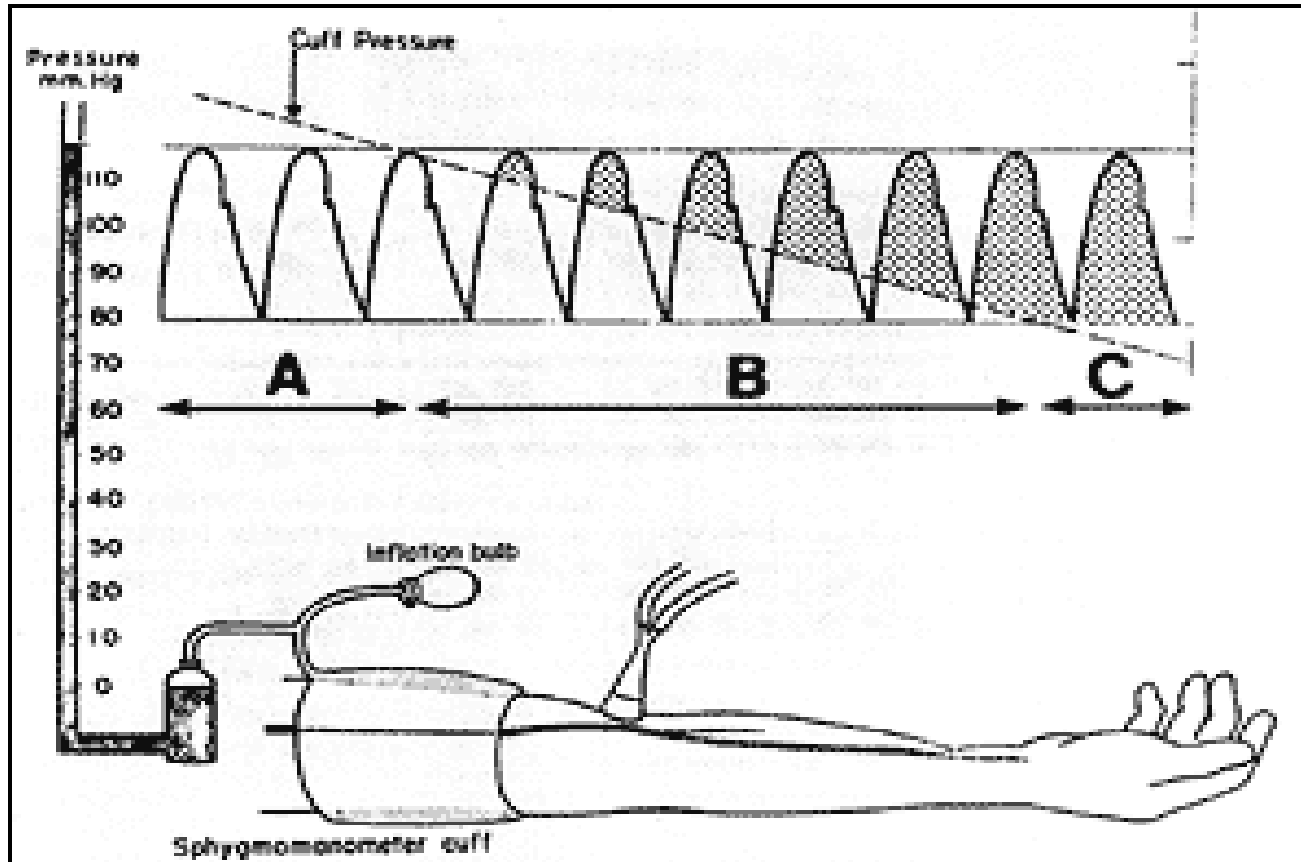
Kol Çevresine Göre Önerilen Manşon Boyutları

Kol Çevresi (cm)	Manşon Boyutu (yükseklik-xuzunluk) cm
22-26	12x22
27-34	16x30
35-44	16x36
45-52	16x42

Sfingomanometrenin Yerleřtirilmesi

Kan Basıncı Ölçümü

© Norton Publishing

Hipertansiyon Tanısı

Kan basıncı ölçümü/vizit ≥ 2

Klinik vizit $\geq 2-3$

ortalama $\geq 140/90$ mmHg olması

Tanı Ve Tedaviye Başlamak İçin Gereken Zaman

Sistolik Kan Basıncı	Diastolik	Önerilen kontrol zamanı
>130	>85	1 yıl içinde yeniden kontrol
130-139	85-89	Yaşam stili değişiklikleri + 1 yıl içinde kontrol
140-159	90-99	2 ay içinde değerlendirilmeli
160-179	100-109	İleri merkeze sevk /1 ay içinde değerlendirilmeli
≥180	≥110	İleri merkeze sevk/1 hafta içinde değerlendirilmeli

Doğru Tedavi İçin Bilinmesi Gerekenler

- Primer/sekonder hipertansiyon?
- Ek hastalık varlığı?
- Hedef organ hasarı?
- Kardiyovasküler risk faktörleri?

Sekonder Hipertansiyon

- **Renal sebepler**
  - Renal parankimal (diabetik nefropati, polikistik böbrek hastalığı...)
  - Renovasküler
  - Renin sekrete eden tümörler
- **İlaçlar**
  - NSAİİ
  - Dekonjestan ilaçlar
  - amfetamin
  - Doğum kontrol hapları
  - Kortizon
  - siklosporin
- **Uyku apne sendromu**
- **Endokrin sebepler**
  - Cushing hastalığı
  - Hiper/hipotroidi
  - hiperparatroidi
  - Feokromositoma
  - Primer hiperaldosteronizm

Sekonder Hipertansiyon

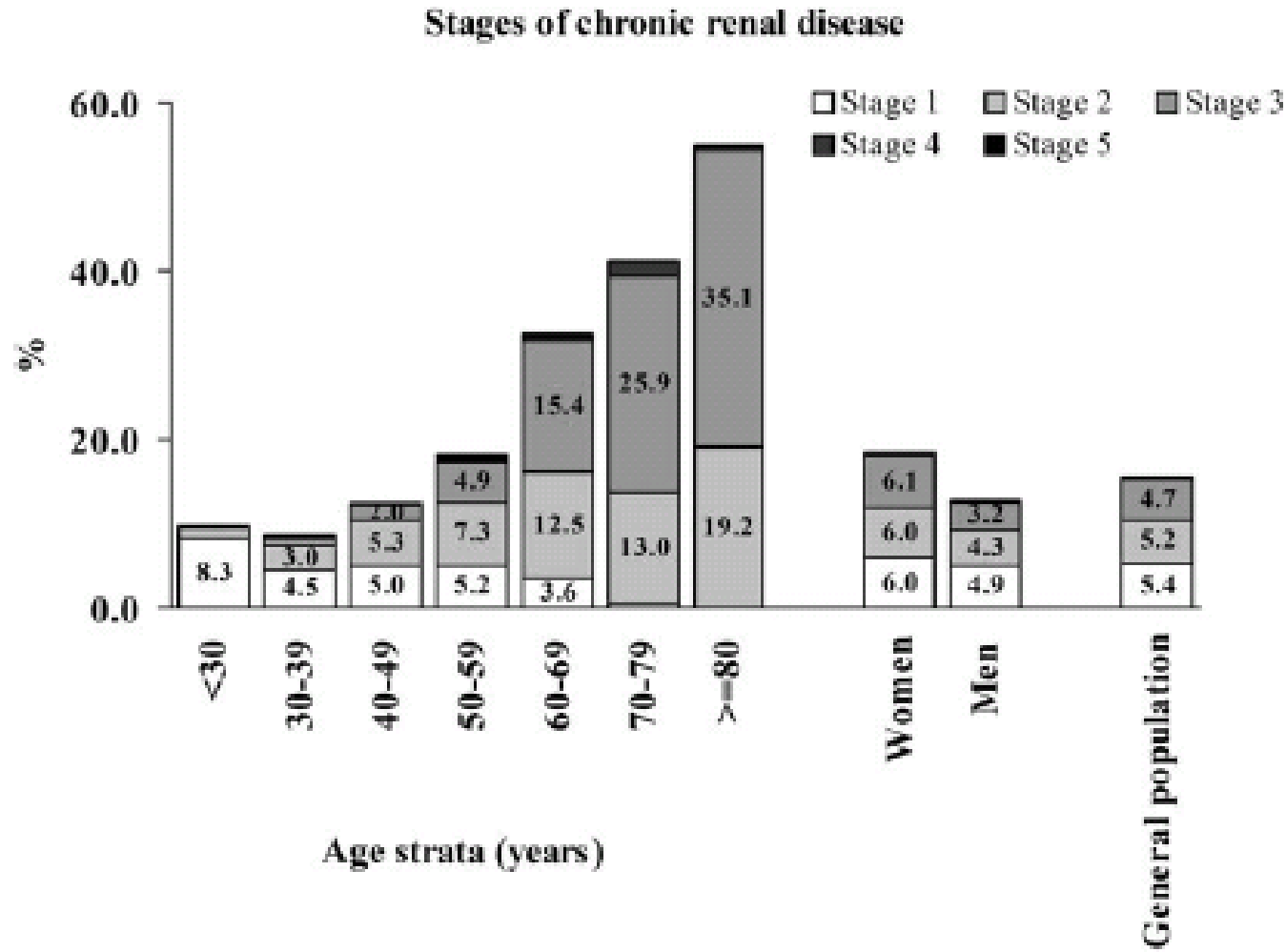
- Ciddi veya dirençli hipertansiyon
- Kontrol altında iken ani kan basıncında artış olması
- Ergenlikten önce ortaya çıkması
- Aile öyküsü ve obesitesi olmayan 30 yaşından genç hipertansiyon hastası

Renal Parankimal Hipertansiyon

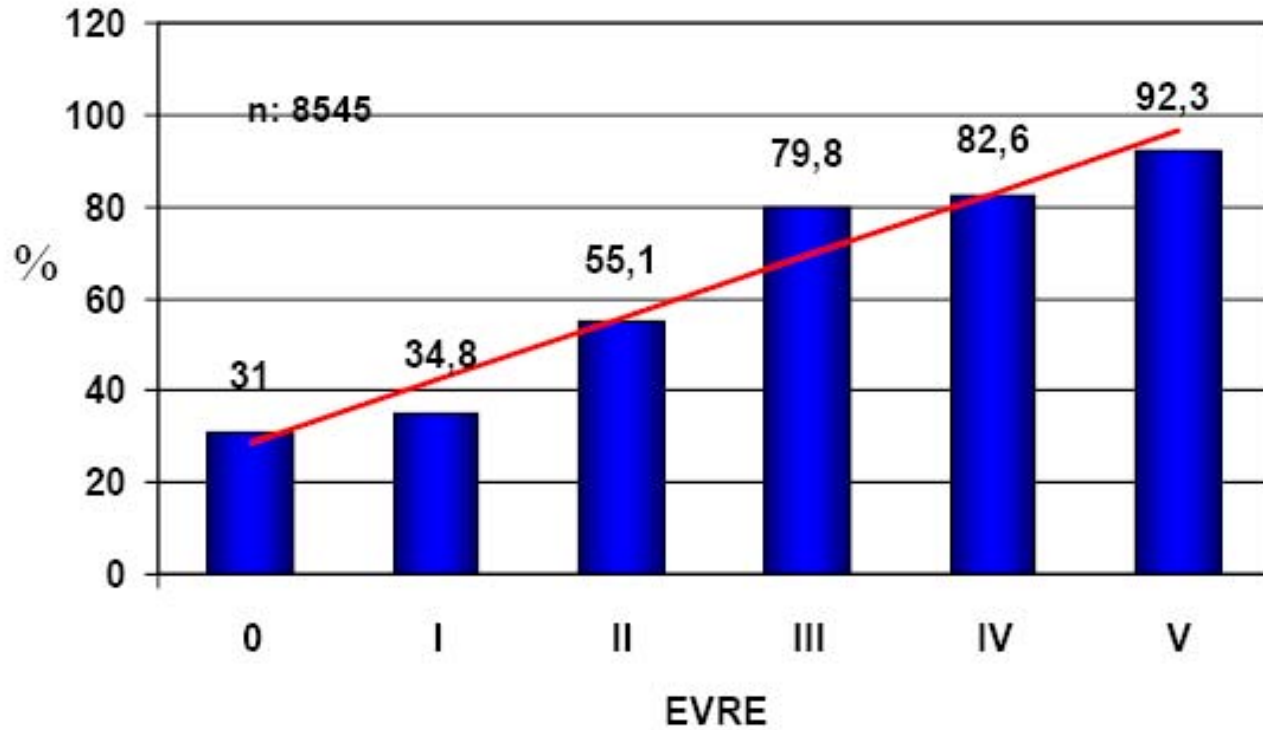
- Uremik fetor
- Kaşıntı
- Özellikle sabahları olan bulantı
- Ödem
- Palpe edilebilen büyük böbrekler
- Aile öyküsü
- Proteinüri
- GFH düşüş

Ülkemizde Kronik Böbrek Hastalığı Prevalansı

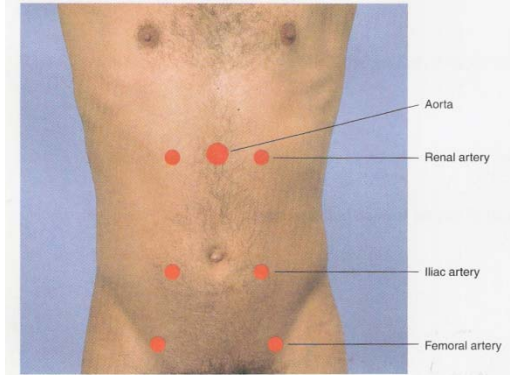
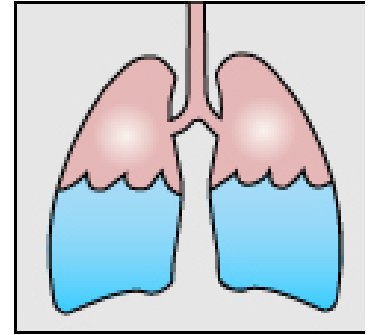
HT Oranları KBH Evrelerine Göre

Renovasküler Hipertansiyon

- Nedensiz akciğer ödemi atakları
- 55 yaşından sonra evre 2 HT
- RAS blokeri sonrası serum kreatininde %30 artış ve hiperkalemi
- Renal arter trasesinde sistolodiastolik üfürüm

Hiperaldosteronizm

- Titreme ve kas güçsüzlüğü atakları
- Hipokalemi

Feokromositoma

- Kan basıncında paroksizmal artış
- Baş ağrısı, çarpıntı, terleme atakları
- Ataklar arası stabil
- Ailede feokromositoma olması

Cushing Hastalığı

- Ay dede yüzü
- Ciltte kolay morarma
- Mor stria
- Santral obesite
- Kılınma
- Akne
- Bufalo hörgücü
- Hiperglisemi
- Hipokalemi

Moon facies and increased supraclavicular fat pads in Cushing's syndrome

Striae in Cushing's disease

Hipotroidi

- Uykuya meyil
- Apati
- Kabızlık
- Soğuk intoleransı
- Sinüzal bradikardi
- Troidektomi öyküsü
- Hiponatremi
- Hiperlipidemi

Sinus bradycardia

Hipertroidi

- Çarpıntı
- Terleme
- İshal
- Sa dökölmesi
- Ciltte incelme
- Sıcak intoleransı
- İştahlı iken kilo verme
- Nabız basıncında artış
- Atrial fibrilasyon

Atrial flutter to sinus rhythm

Hiperparatiroidi

- Çok su içme
- Poliüri
- Böbrek taşları
- Kostovertebral açı hassasiyeti
- Hiperkalsemi

Akromegali

- Kilo almadan el ve ayak büyümesi
- Çene burun frontal kemiklerde büyüme
- Guatr
- Makroglosi

Facial features of acromegaly

Hands in acromegaly

Aort Koarktasyonu

- Femoral nabız alınamaması
- Prekordiyal sistolik ya da sürekli üfürüm
- Kollar arasında basınç farkı

Uyku Apne Sendromu

- Uykuda solunumun durması veya horlama
- Sabahları baş ağrısı
- Yorgun uyanma
- Sebepsiz gündüz uyuklamaları

Ek Hastalık Varlığı

- Gut
- Raynaud sendromu
- Astım
- Hamilelik
- Anjiyoödem
- Migren
- Osteoporoz
- Depresyon
- Prostat hipertrofisi

Inflamed tophaceous gout

Angioedema lip

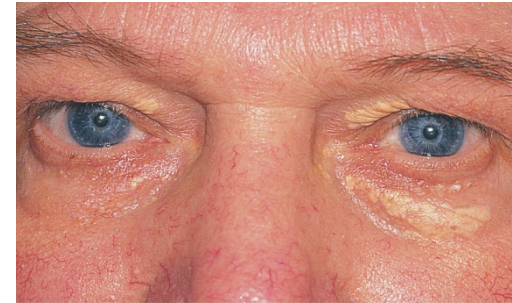

Raynaud phenomenon

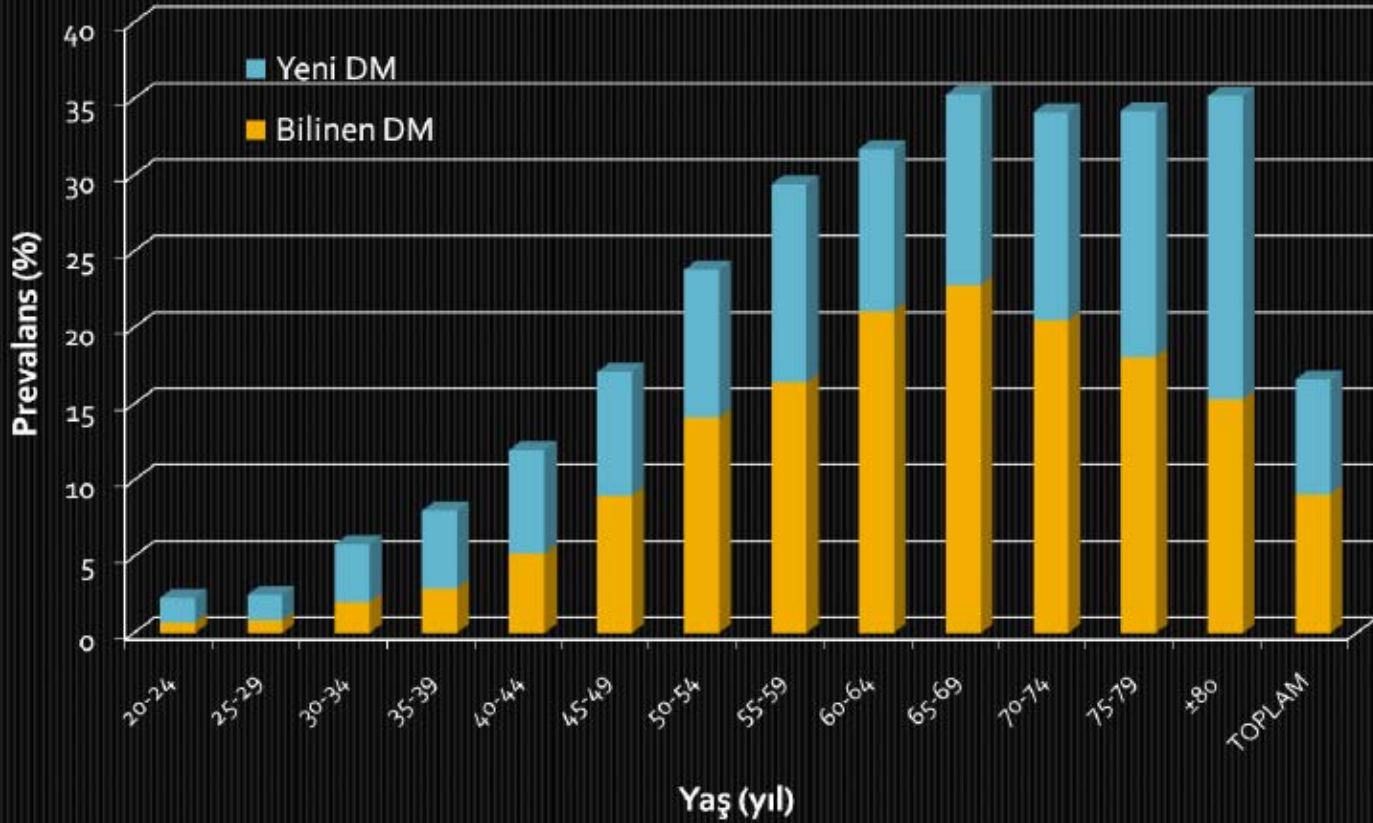

Kardiyovasküler Risk Faktörleri

- Diabetes mellitus
- Koroner arter hastalığı
- Aort anevrizması
- Hareketsiz hayat
- $BKİ > 25 \text{ kg/m}^2$
- Aile öyküsü
- Dislipidemi
- Mikroalbuminüri
- $GFH < 60 \text{ ml/dak/1.73 m}^2$
- Sigara içme

TURDEP-II: Yaş gruplarına göre Bilinen ve Yeni diyabet

*Kaba hız

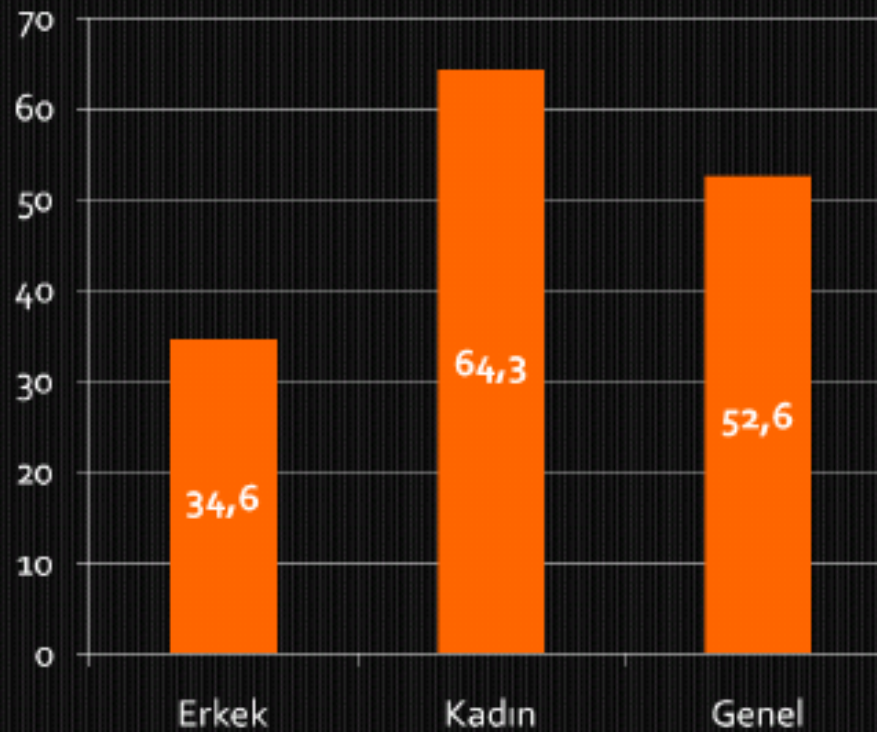
Satman İ ve TURDEP Çalışma Grubu, 2010

Santral Obesite

Bel çevresi
Erkeklerde >102 cm
Kadınlarda >88 cm

TURDEP-II: Santral Obezite

*Kaba hız

Satman İ ve TURDEP Çalışma Grubu, 2010

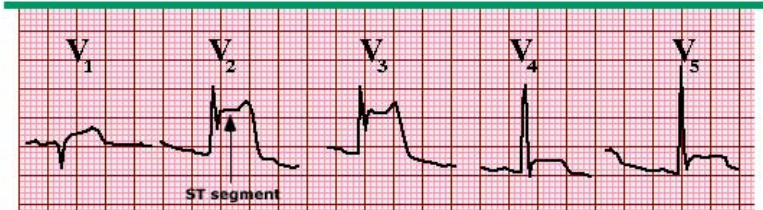

Hipertansif Uç Organ Hasarı

- Akut
  - Akut Miyokard infarktüsü
  - Akut akciğer ödemi
  - Akut böbrek yetmezliği
  - Papilödem
  - Akut serebrovasküler olay
- Kronik
  - KAH, KKY, SVHT
  - Kronik böbrek hastalığı
  - Periferik arter hastalığı
  - Serebral atrofi, alzheimer
  - Retinopati

Acute transmural anterior wall myocardial infarction

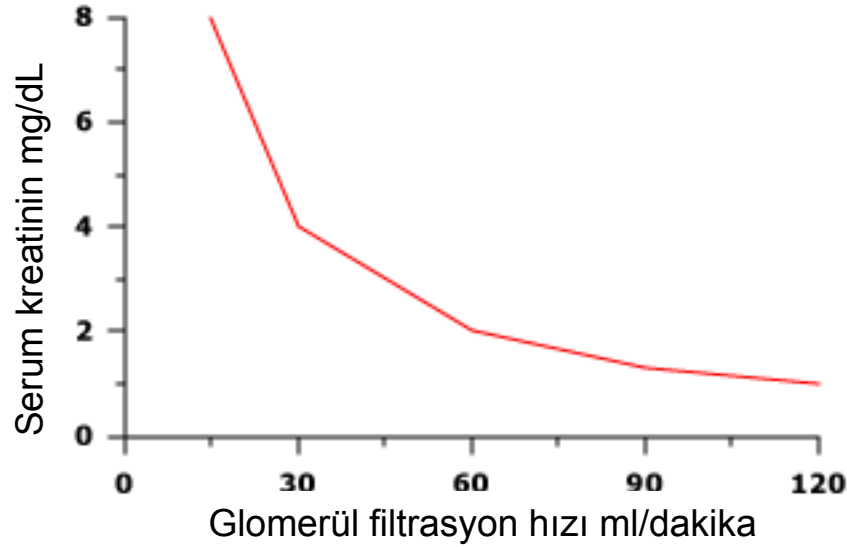

Hipertansif Hastada İstenmesi Gereken Laboratuvar Tahlilleri

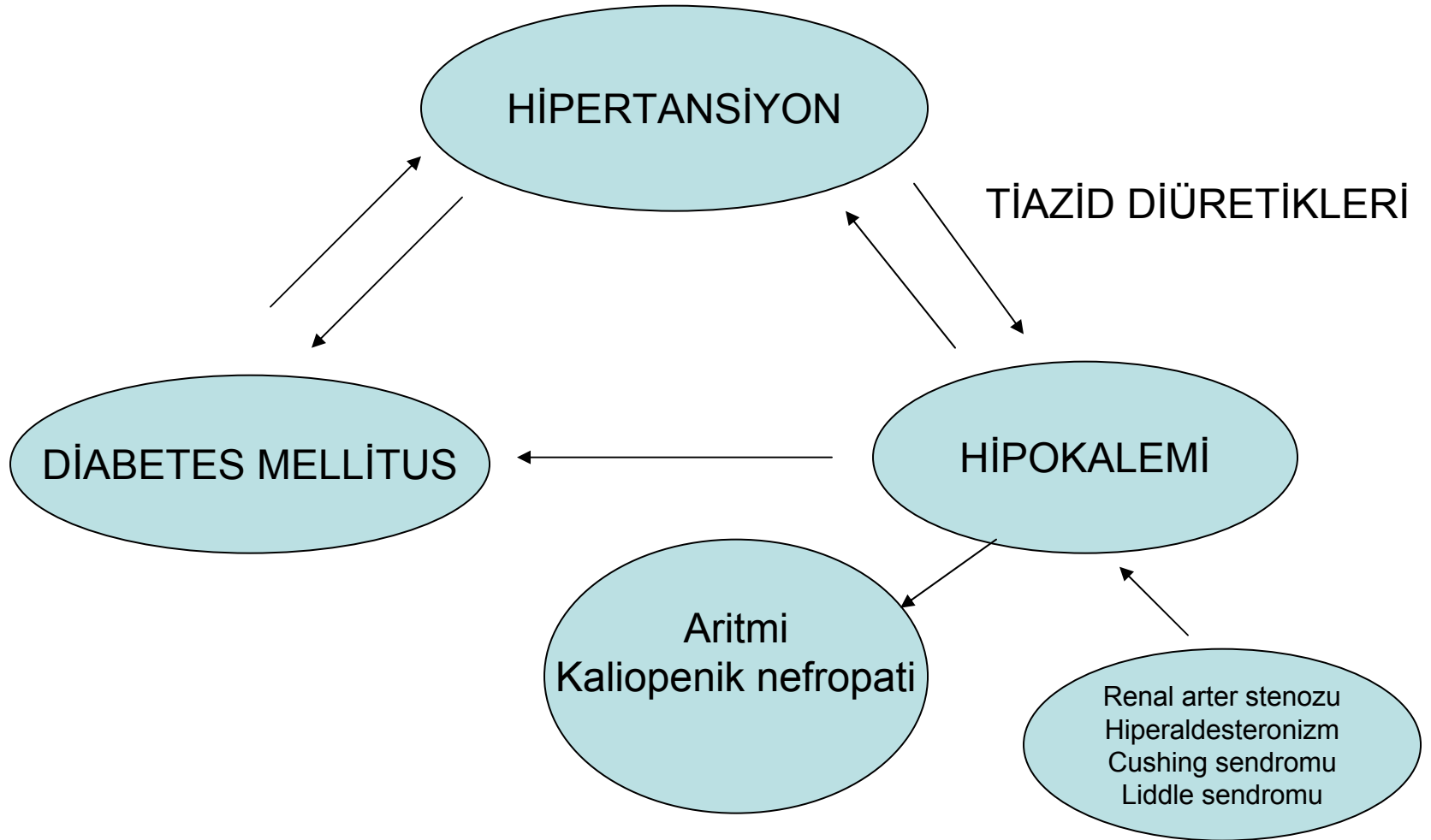
- Tam kan sayımı
- Açlık kan şekeri
- BUN/kre *GFH formüllerle hesaplanmalı*
- Ca/Na/K
- Lipid profili
- EKG
- Tam idrar analizi

Serum Kreatinin Düzeyi Ve Glomerül Filtrasyon Hızı

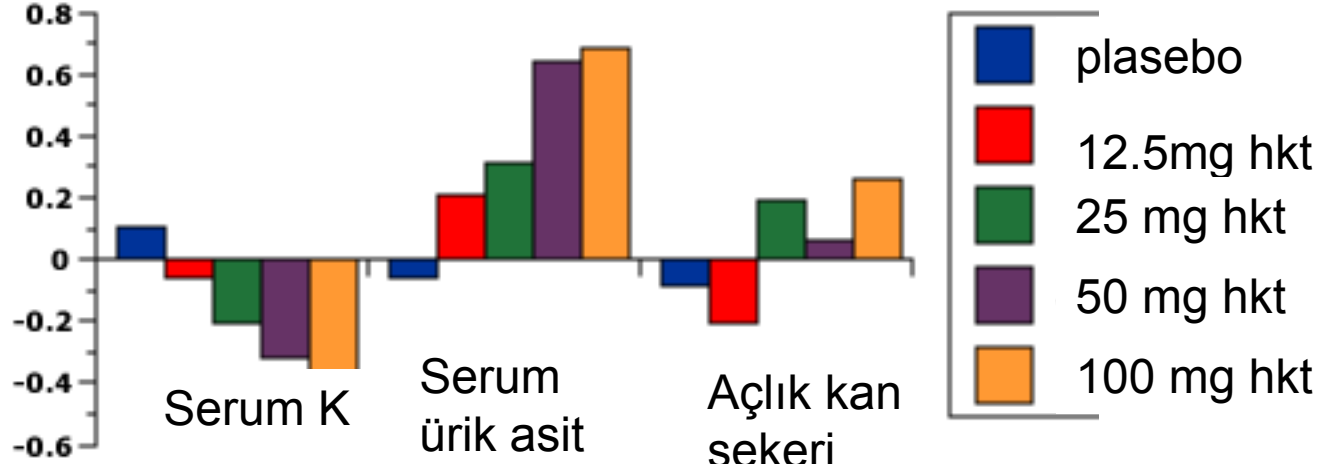

Glomerül filtrasyon hızı belli düzeye inmeden serum kreatinin seviyesinde anlamlı yükseliş saptanmaz

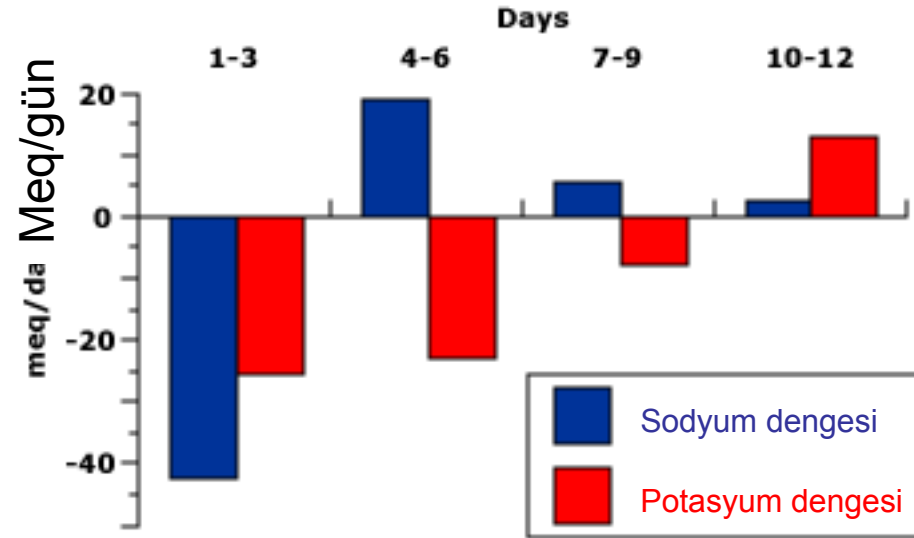
Hipertansiyon Ve Hipokalemi

Tiazid grubu diüretiklerin doz ilişkili yan etkileri

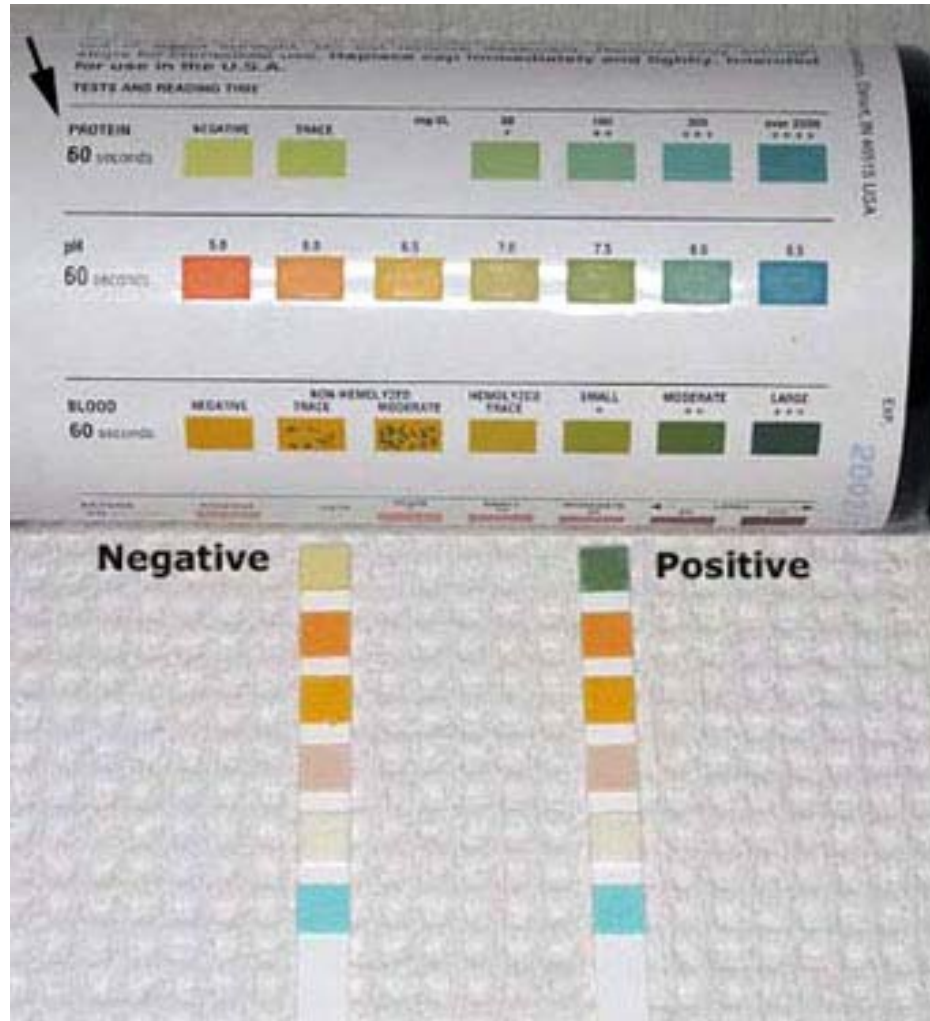

Tiazid Tedavisini Kestikten Sonra Elektrolit Dengesi

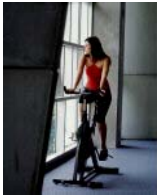
100 mg hidroklorotiazid sonrası Na ve K dengesinin normale gelmesi

Proteinüri

Yaşam Stili Değişiklikleri

Değişiklik	Önerilen	Ortalama sistolik kan basıncında neden olacağı azalma
Kilo verilmesi	$18.5 \leq \text{hedef BKİ} \leq 24.9$	Her 10 kg zayıflama ile 5-20 mmHg
DASH diyeti	Sebze ve meyveden zengin, düşük yağlı süt ürünleri ve azaltılmış toplam yağ alımı	8-14 mmHg
Diyetteki tuz miktarını azaltma	100meq/gün (2.4 g sodyum, 6g sodyum klorür)	2-8 mmHg
Egzersiz	Düzenli aerobik egzersiz (yürüyüş) (30 dk/gün /haftanın çoğu günü)	4-9 mmHg
Alkol alımında kısıtlama	2 içki /gün (erkekler) 1 içki/gün (bayanlar)	2-4 mmHg

İlgili Bölüme Sevk Edilmesi Gereken Hastalar

- Sekonder hipertansiyon için klinik bulgu varlığı
- RAS inhibitörleri ile hiperkalemi ve/veya serum kreatininde %30 artış
- Dirençli hipertansiyon (RAS inh+diüretik+KKB ile kontrolsüz HT)
- Malign HT (>180/110)
- Hipertansif uç organ hasarı varlığı

